

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН ЕРӨНХИЙ ГАЗРЫН 2022 ОНЫ САНХҮҮГИЙН
ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН АУДИТЫН ТАЙЛАН

АУДИТЫН КОД:СНАГ-2023/173/НА-СТА-ТШ3

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг
дараах хаягаар авна уу.

Санхүү-нийцлийн аудитын газрын захирал,
тэргүүлэх аудитор: Ц.Наранчимэг
Утас: 261663 Цахим хаяг: naranchimegts@audit.gov.mn
Аудитын менежер: Ч.Болд
Утас: 260512 Цахим хаяг: boldch@audit.gov.mn
Ахлах аудитор: С.Бат-Эрдэнэ
Утас: 261628 Цахим хаяг: bat-erdenes@audit.gov.mn
Аудитор: А.Баясгалан
Утас: 261628 Цахим хаяг: bayasgalana@audit.gov.mn

АГУУЛГА

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	2
2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	4
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	4
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	6
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	8
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	10
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	11
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	13
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа	13
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин	13
3.3 Санхүүгийн тайллагналын үзэл баримтлал	13
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд	14
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв	14
3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт	14
3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл	14
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	16
4.1 Ерөнхий зүйл	16
4.2 Материаллаг байдал	16
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	16
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	16
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	16
4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд	17
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	17
4.5.1 Завсрын аудитын талаар	17
4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн	17
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	18
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	19
5.1 Албан шаардлага	19
5.2 Зөвлөмж	19
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	21

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
НДЕГ	Нийгмийн Даатгалын Ерөнхий Газар
ТӨБЗГ	Төрийн Өмчийн Бодлого Зохицуулалтын Газар
СНАГ	Санхүү-Нийцлийн Аудитын Газар
ААНБ	Аж Ахуй Нэгж, Байгууллага
НДШ	Нийгмийн Даатгалын Шимтгэл

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас: 26-04-37, Факс: 51-26-42-30
E-mail: info@audit.gov.mn

НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН ЕРӨНХИЙ
ГАЗРЫН ДАРГЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ ТҮР
ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ Ц.ГАНЦЭЦЭГ
ТАНАА

2023.02.00 № 07/306
танай -ны № -т

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт дурдсан буруу илэрхийлэл нь шинж чанарын хувьд материаллаг боловч өргөн тархаагүй гэж үзсэн бөгөөд санхүүгийн тайланд үзүүлэх нэлөөг эс тооцвол Нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бodoх бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бodoх бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар илэрсэн зөрчлүүд нь бидний тогтоосон 31,509.8 мянган төгрөгийн материаллаг байдлын түвшнээс өндөр бөгөөд Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.3, 41 дүгээр зүйлийн 41.2, 41.2.1, Төрийн албаны тухай хуулийн 50 дугаар зүйлийн 50.1, Захиргааны ерөнхий хуулийн 103 дугаар зүйлийн 103.1-д заасантай тус тус нийцээгүй, санхүүгийн тайлагнналын нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Асуудлыг онцолжсон хэсэг

Нийгмийн даатгалын ерөнхий газар нь тайлант онд 4.4 мянган ААНБ-ыг нийгмийн даатгалд шинээр хамруулж, 134.1 мянган иргэнийг албан журмын даатгалд хамруулсан байна.

Тайлант онд нийгмийн даатгалын 34 үйлчилгээнээс 24 үйлчилгээг цахимжуулж, 12 үйлчилгээг төрийн үйлчилгээний E-Mongolia цахим сүлжээнд холбож, “Алсын хараа-2050”, “Шинэ сэргэлтийн бодлого”, “Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр” зэрэг бодлогын баримт бичгүүдэд тусгагдсан шинэчлэлийг хийж байна.

Аудитын гол асуудал

Тус байгууллага нь Нягтлан бodoх бүртгэлийн "Green finance" санхүүгийн программыг тайланд онд нэвтрүүлж, санхүүгийн тайланг бэлтгэсэн боловч Сангийн сайдын 2018 оны 47 дугаар тушаалаар баталсан "Нягтлан бodoх бүртгэлийн программд тавигдах шаардлага"-ын дагуу санхүүгийн мэдээллийг иж бүрэн, тодорхой илэрхийлэхгүй байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын даргын 2022 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 4 зорилтын хүрээнд 67 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөснөөс 94.8 хувийн гүйцэтгэлтэй гэж тайлагнасан байна. Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бodoх бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бodoх бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

САНХҮҮ-НИЙЦЛИЙН АУДИТИН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ц.НАРАНЧИМЭГ

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	ТАЙЛАНТ ОН
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	112,411,425.72	145,374,804.02
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	22,456,484.84	1,175,720.24
312	Банканд байгаа бэлэн мөнгө	22,456,484.84	1,175,720.24
3121	Төгрөг	22,456,484.84	1,175,720.24
31214	Бусад төсөл, нөөцийн харилцах	396,107.15	196,107.15
31215	Нэмэлт санхүүжилтийн харилцах	22,060,377.69	979,613.09
33	АВЛАГА	1,357,148.71	4,432,500.61
335	Бусад авлага	1,357,148.71	4,432,500.61
3351	Байгууллагаас авах авлага	642,678.71	3,718,030.61
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	714,470.00	714,470.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	88,597,792.17	139,766,583.17
354	Хангамжийн материал	88,597,792.17	139,766,583.17
35410	Бичиг хэргийн материал	9,580,539.99	20,462,409.99
35420	Аж ахуйн материал	46,494,352.18	43,798,806.18
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	1,622,900.00	3,648,900.00
35470	Бусад хангамжийн материал	30,900,000.00	71,856,467.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	5,487,076,361.79	5,508,580,813.49
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	5,487,076,361.79	5,508,580,813.49
392	Биет хөрөнгө	5,316,404,115.54	5,375,643,118.48
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	5,053,156,270.24	5,048,823,653.14
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(260,022,214.03)	(342,072,535.51)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	134,154,000.00	89,064,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(86,294.84)	(18,730,294.88)
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	624,736,481.24	857,870,213.96
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(331,445,881.56)	(325,847,933.40)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	340,989,085.00	331,189,483.70
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(245,077,330.51)	(264,653,468.53)
393	Биет бус хөрөнгө	170,672,246.25	132,937,695.01
39301	Программ хангамж	37,828,278.00	37,828,278.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(29,070,456.75)	(32,769,339.59)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	161,914,425.00	161,914,425.00
39305	Хуримтлагдсан элэгдэл	-	(34,035,668.40)
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	5,599,487,787.51	5,653,955,617.51
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	26,609,713.16	722,061.79
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	26,609,713.16	722,061.79
413	Өглөг	26,609,713.16	722,061.79
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	4,360,138.56	498,251.79
41330	Татаас, санхүүжилт, шилжүүлгийн өглөг	50,000.00	50,000.00
4136	Бусад өглөг	22,199,574.60	173,810.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	22,199,574.60	173,810.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	5,572,878,074.35	5,653,233,555.72
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	5,572,878,074.35	5,653,233,555.72
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	2,130,919,957.98	2,130,919,957.98
51101	Улсын төсвийн оруулсан хөрөнгө	2,130,919,957.98	2,130,919,957.98

Нийгмийн даатгалын өрөнхий газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн
аудитын тайлан

512	Хуримтлагдсан үр дүн	1,754,331,324.65	1,834,686,806.02
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,709,253,180.31	1,802,908,386.82
51220	Тайлант үеийн үр дүн	45,078,144.34	31,778,419.20
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,687,626,791.72	1,687,626,791.72
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	5,599,487,787.51	5,653,955,617.51

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН	2,916,554,625.96	3,209,967,288.09
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	168,829,731.00	108,270,261.57
120	Нийтлэг татварын бус орлого	168,829,731.00	108,270,261.57
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	20,372,411.00	108,270,261.57
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	20,372,411.00	108,270,261.57
120005	Түрэсийн орлого	148,457,320.00	-
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,747,724,894.96	3,101,697,026.52
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	6,202,254.40	89,125,172.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчийт бус этгээдээс авсан хандив, тусlamж	-	88,180,172.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	6,202,254.40	-
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	945,000.00
1330	Төсвийн захирагчдаас	398,779,740.56	374,433,154.52
133002	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	398,779,740.56	374,433,154.52
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	2,342,742,900.00	2,638,138,700.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	1,242,742,900.00	1,904,387,100.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	1,100,000,000.00	733,751,600.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	2,864,337,678.02	3,149,366,368.89
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,864,337,678.02	3,149,366,368.89
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,610,642,977.36	2,766,695,494.90
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,543,048,832.85	1,707,941,781.15
210101	Үндсэн цалин	1,149,995,772.36	1,060,143,953.06
210102	Нэмэгдэл	281,378,060.49	307,394,482.37
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	111,675,000.00	158,595,000.00
210104	Урамшуулал	-	181,808,345.72
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	202,498,642.00	213,745,951.47
210201	Тэтгэврийн даатгал	140,418,964.66	149,227,754.74
210202	Тэтгэмжийн даатгал	15,651,150.50	17,039,628.24
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	12,483,960.47	13,260,975.08
210204	Ажилгүйлийн даатгал	3,084,549.56	3,070,442.62
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	30,860,016.81	31,147,150.79
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	36,873,878.95	36,636,127.12
210301	Гэрэл, цахилгаан	19,848,668.42	21,266,523.73

Нийгмийн даатгалын өрөнхий газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн
аудитын тайлан

210302	Түлш, халаалт	12,827,931.53	8,820,148.39
210303	Цэвэр, бохир ус	4,197,279.00	6,549,455.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	104,525,363.83	85,321,115.63
210401	Бичиг хэрэг	21,307,230.00	24,865,973.00
210402	Тээвэр, шатахуун	16,000,000.00	6,790,960.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	21,425,476.23	19,906,483.63
210405	Хог хаягдал зайлцуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	8,325,000.00	1,070,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	37,467,657.60	32,687,699.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	16,399,899.00	24,519,405.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	8,899,899.00	8,331,500.00
210604	Урсгал засвар	7,500,000.00	16,187,905.00
2107	Томилолт, зочны зардал	24,774,160.00	93,833,850.00
210702	Дотоод албан томилолт	24,774,160.00	93,833,850.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	343,190,053.46	201,221,501.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	339,090,924.46	197,311,420.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	3,074,240.00	570,240.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	500,000.00	482,229.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	132,000.00	750,000.00
210807	Газрын төлбөр	247,469.00	-
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	145,420.00	125,420.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	-	1,982,192.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	339,332,147.27	403,475,763.53
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	12,120,500.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	94,135,334.40	97,103,743.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	245,196,812.87	294,251,520.53
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	253,694,700.66	382,670,873.99
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	60,008,436.00	165,525,512.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	-	66,054,152.00
213207	Тэтгэвэрт гаражад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	5,306,463.00	62,123,235.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	54,701,973.00	37,348,125.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	193,686,264.66	217,145,361.99
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	193,686,264.66	217,145,361.99
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН	52,216,947.94	60,600,919.20
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДАЛ	7,138,803.60	28,822,500.00
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	-	28,822,500.00
225007	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зардал	7,138,803.60	-
5	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН	45,078,144.34	31,778,419.20

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
1	ҮНДСЭН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГО	2,982,269,774.00	2,851,843,618.09
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	569,670,322.60	108,270,261.57
120	Нийтлэг татварын бус орлого	569,670,322.60	108,270,261.57
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	168,829,731.00	108,270,261.57
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	168,829,731.00	108,270,261.57
120009	Бусад орлого	400,840,591.60	-
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,412,599,451.40	2,743,573,356.52
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	6,202,254.40	89,125,172.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчтэй бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	-	88,180,172.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	6,202,254.40	-
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	945,000.00
1330	Төсвийн захирагчдаас	63,654,297.00	16,309,484.52
133002	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	63,654,297.00	16,309,484.52
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	2,342,742,900.00	2,638,138,700.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	1,242,742,900.00	1,904,387,100.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	1,100,000,000.00	733,751,600.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	3,011,604,513.80	2,880,183,181.86
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,011,604,513.80	2,880,183,181.86
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,916,332,637.04	2,577,618,189.64
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,543,570,625.00	1,707,353,615.96
210101	Үндсэн цалин	1,172,841,074.62	1,204,358,589.29
210102	Нэмэгдэл	259,766,315.71	218,690,303.07
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	110,963,234.67	98,184,822.57
210104	Урамшуулал	-	186,119,901.03
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	198,895,700.00	221,251,644.99
210201	Тэтгэврийн даатгал	136,211,600.64	153,824,291.38
210202	Тэтгэмжийн даатгал	15,240,771.94	17,116,078.71
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	12,363,937.04	13,645,542.86
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,187,752.09	3,293,091.52
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	31,891,638.29	33,372,640.52
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	96,256,806.95	36,636,127.12

**Нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн
аудитын тайлан**

210301	Гэрэл, цахилгаан	19,848,668.42	21,266,523.73
210302	Түлш, халаалт	12,827,931.53	8,820,148.39
210303	Цэвэр, бохир ус	4,197,279.00	6,549,455.00
210304	Байрны түрээс	59,382,928.00	-
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	110,114,033.83	96,567,439.63
210401	Бичиг хэрэг	24,552,600.00	39,247,843.00
210402	Тээвэр, шатахуун	16,000,000.00	6,790,960.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	21,425,476.23	19,906,483.63
210405	Хог хаягдал зайлцуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	8,325,000.00	1,070,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	39,810,957.60	29,552,153.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	37,531,096.40	26,545,405.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	30,031,096.40	10,357,500.00
210604	Урсгал засвар	7,500,000.00	16,187,905.00
2107	Томилолт, зочны зардал	24,774,160.00	93,833,850.00
210702	Дотоод албан томилолт	24,774,160.00	93,833,850.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	432,240,053.46	259,479,309.34
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	339,090,924.46	197,311,420.34
210803	Даатгалын үйлчилгээ	3,074,240.00	570,240.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	500,000.00	482,229.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	132,000.00	750,000.00
210807	Газрын төлбөр	247,469.00	-
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	145,420.00	125,420.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	89,050,000.00	60,240,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	472,950,161.40	135,950,797.60
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	378,814,827.00	34,227,054.60
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	94,135,334.40	101,723,743.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	95,271,876.76	302,564,992.22
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	60,008,436.00	165,525,512.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	54,701,973.00	66,054,152.00
213207	Тэтгэврт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	5,306,463.00	62,123,235.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	37,348,125.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	35,263,440.76	137,039,480.22
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	35,263,440.76	137,039,480.22
3	ҮНДСЭН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	(29,334,739.80)	(28,339,563.77)
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	(29,334,739.80)	(28,339,563.77)
9	Мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	29,515,284.01
10	Мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	22,456,484.84	1,175,720.24

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,130,919,957.98	1,687,626,791.72	1,709,253,180.31	5,527,799,930.01
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,130,919,957.98	1,687,626,791.72	1,709,253,180.31	5,527,799,930.01
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	45,078,144.35	45,078,144.35
2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,130,919,957.98	1,687,626,791.72	1,754,331,324.65	5,572,878,074.35
2022 оны 01-р сарын 01-нээрх эхний үлдэгдэл	2,130,919,957.98	1,687,626,791.72	1,802,908,386.82	5,621,455,136.52
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,130,919,957.98	1,687,626,791.72	1,802,908,386.82	5,621,455,136.52
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	31,778,419.20	31,778,419.20
2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,130,919,957.98	1,687,626,791.72	1,834,686,806.02	5,653,233,555.72

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
МӨНГӨ, ТҮҮНТЭЙ АДИЛГАХ ХӨРӨНГИЙН ЭХНИЙ ҮЛДЭГДЭЛ				
НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,808,138,700.00	2,632,656,975.04	175,481,724.96	93.8%
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,808,138,700.00	2,632,656,975.04	175,481,724.96	93.8%
БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,665,732,800.00	2,492,131,463.04	173,601,336.96	93.5%
Цалин хэлс болон нэмэгдэл урамшил	1,725,078,400.00	1,707,353,616.30	17,724,783.70	99.0%
Үндсэн цалин	1,051,468,300.00	1,204,358,589.29	(152,890,289.29)	114.5%
Нэмэгдэл	417,411,700.00	218,690,303.07	198,721,396.93	52.4%
Унаа хоолны хөнгөлөлт	166,038,400.00	98,184,822.57	67,853,577.43	59.1%
Урамшуулал	90,160,000.00	186,119,901.37	(95,959,901.37)	206.4%
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	223,842,000.00	221,251,644.99	2,590,355.01	98.8%
Тэтгэврийн даатгал	155,365,200.00	153,824,291.38	1,540,908.62	99.0%
Тэтгэмжийн даатгал	17,119,200.00	17,116,078.71	3,121.29	100.0%
ҮОМШӨ-ний даатгал	13,695,400.00	13,645,542.86	49,857.14	99.6%
Ажилгүйдлийн даатгал	3,423,800.00	3,293,091.52	130,708.48	96.2%
Эрүүл мэндийн даатгал	34,238,400.00	33,372,640.52	865,759.48	97.5%
Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	36,990,200.00	36,636,127.12	354,072.88	99.0%
Гэрэл, цахилгаан	20,344,900.00	21,266,523.73	(921,623.73)	104.5%
Түлш, халаалт	10,010,400.00	8,820,148.39	1,190,251.61	88.1%
Цэвэр, бохир ус	6,634,900.00	6,549,455.00	85,445.00	98.7%
Хангамж, бараа материалын зардал	99,053,500.00	95,267,439.63	3,786,060.37	96.2%
Бичиг хэрэг	38,055,000.00	37,947,843.00	107,157.00	99.7%
Тээвэр, шатахуун	7,937,600.00	6,790,960.00	1,146,640.00	85.6%
Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	21,610,900.00	19,906,483.63	1,704,416.37	92.1%
Хог хаягдал зайлцуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,700,000.00	1,070,000.00	630,000.00	62.9%
Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	29,750,000.00	29,552,153.00	197,847.00	99.3%
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	147,605,000.00	26,545,405.00	121,059,595.00	18.0%
Багаж, техник, хэрэгсэл	129,055,000.00	10,357,500.00	118,697,500.00	8.0%
Урсгал засвар	18,550,000.00	16,187,905.00	2,362,095.00	87.3%
Томилолт, зочны зардал	52,500,000.00	49,237,350.00	3,262,650.00	93.8%
Дотоод албан томилолт	52,500,000.00	49,237,350.00	3,262,650.00	93.8%
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	277,997,800.00	253,269,309.00	24,728,490.66	91.1%
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	202,010,000.00	191,101,420.00	10,908,579.66	94.6%

**Нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн
аудитын тайлан**

Даатгалын үйлчилгээ	4,000,000.00	570,240.00	3,429,760.00	14.3%
Тээврийн хэрэгслийн татвар	500,000.00	482,229.00	17,771.00	96.4%
Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	751,700.00	750,000.00	1,700.00	99.8%
Газрын төлбөр	2,000,000.00	-	2,000,000.00	
Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	570,000.00	125,420.00	444,580.00	22.0%
Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	68,166,100.00	60,240,000.00	7,926,100.00	88.4%
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	102,665,900.00	102,570,571.00	95,329.00	99.9%
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	12,120,500.00	12,120,500.00	-	100.0%
Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	90,545,400.00	90,450,071.00	95,329.00	99.9%
УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	142,405,900.00	140,525,512.00	1,880,388.00	98.7%
Бусад ургсл шилжүүлэг	142,405,900.00	140,525,512.00	1,880,388.00	98.7%
Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	65,854,300.00	65,854,152.00	148.00	100.0%
Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	63,951,600.00	62,123,235.00	1,828,365.00	97.1%
Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	12,600,000.00	12,548,125.00	51,875.00	99.6%
ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,808,138,700.00	2,625,187,138.78	182,951,561.22	93.5%
НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	2,638,138,700.00	2,554,501,792.64	83,636,907.36	96.8%
Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	1,904,387,100.00	1,820,750,192.64	83,636,907.36	95.6%
Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	733,751,600.00	733,751,600.00	-	100.0%
ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	170,000,000.00	70,685,346.14	99,314,653.86	41.6%
Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	170,000,000.00	70,685,346.14	99,314,653.86	41.6%
ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	179.00	171.00	8.00	95.5%
БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.00	1.00	-	100.0%
Төсвийн байгууллага	1.00	1.00	-	100.0%
АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	89.00	85.00	4.00	95.5%
Удирдах ажилтан	10.00	9.00	1.00	90.0%
Гүйцэтгэх ажилтан	72.00	66.00	6.00	91.7%
Үйлчлэх ажилтан	7.00	10.00	(3.00)	142.9%
ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	89.00	85.00	4.00	95.5%
Төрийн захиргааны албан хаагч (T3)	86.00	75.00	9.00	87.2%
Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (TY)	3.00	10.00	(7.00)	333.3%

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Нийгмийн даатгалын ерөнхий газар нь эрхэм зорилгоо “Бид даатгуулагчийнхаа итгэл
найдвар, сэтгэл ханамжаар үнэлэгдэх нийгмийн даатгалын үйлчилгээг хүргэнэ” гэж
тодорхойлсон байна.

Тус байгууллага нь нийгмийн даатгалын хууль тогтоомжийн биелэлтийг зохион байгуулах,
санг бүрдүүлж, орлого, зарлагын гүйцэтгэлийг хангаж хяналт тавих, нийгмийн даатгалын
сангаас тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөрийг тогтоож хуулиар тогтоосон хугацаанд олгох, нийгмийн
даатгалын тогтолцоо, үйл ажиллагаа, түүний арга хэлбэрийг боловсронгуй болгох талаар
судалгаа хийх, санал боловсруулж шийдвэрлүүлэх, иргэд, даатгуулагчид нийгмийн
даатгалын хууль тогтоомжийг сурталчлах, ач холбогдлыг ойлгуулан таниулах замаар
хамралтыг нэмэгдүүлэх болон хууль тогтоомжид заасан бусад чиг үүргийг хэрэгжүүлж байна.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Тус байгууллага үйл ажиллагаандыа Төрийн албаны тухай хууль, Нийгмийн даатгалын тухай
хууль, Хөдөлмөрийн тухай хууль болон бусад хууль, тогтоомж, дүрэм журмыг мөрдөн
ажиллаж байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг
хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлт орсон байна. Тухайлбал:

- Нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын даргын 2022 оны 04 дүгээр сарын 11-ний өдрийн
A/64 дугаар тушаалаар “Нийгмийн даатгалын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын
баримт бичиг”-ийг шинэчлэн баталсан байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд
аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний
үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын дотоод аудит, мониторингийн газраас байгууллагын
2022 оны үйл ажиллагааны тайлан, Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилтэд хяналт шинжилгээ,
үнэлгээ хийсэн байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод
аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын
үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр
санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг
нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл
сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу
бэлтгэсэн байна.

Тус байгууллагын мөрдөж буй Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь үйл
ажиллагааны онцлог, холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандарттай
нийцүүлсэн байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	22,456.5	1,175.7	(21,280.8)
Авлага	1,357.1	4,432.5	3,075.4
Бараа материал	88,597.8	139,766.6	51,168.8
Үндсэн хөрөнгө	5,487,076.4	5,508,580.8	21,504.5
Нийт хөрөнгийн дүн	5,599,487.8	5,653,955.6	54,467.8
Өглөг	26,609.7	722.1	(25,887.7)
Хуримтлагдсан үр дүн	1,754,331.3	1,834,686.8	80,355.5
Өр төлбөр, цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	5,599,487.8	5,653,955.6	54,467.8

Дээрх хүснэгтээс харахад, нөлөө бүхий өөрчлөлт гарсан дараах данснууд байна. Тухайлбал:

- Мөнгөн хөрөнгийн дансны үлдэгдэл 1,175.7 мянган төгрөгт хүрч 21,280.8 мянган төгрөгөөр буурсан нь урьд онд хэрэгжсэн төслийн үлдэгдлээс;
- Бараа материалын дансны үлдэгдэл 139,766.5 мянган төгрөгт хүрч 51,168.8 мянган төгрөгөөр өссөн нь 40,956.5 мянган төгрөгийн үнэт цаас хэвлүүлснээс;
- Өр төлбөр дансны үлдэгдэл 722.1 мянган төгрөгт хүрч 25,887.7 мянган төгрөгөөр буурсан нь байгууллагад төлөх өр төлбөрийг барагдуулснаас тус тус шалтгаалжээ.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь мөн хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2022 оны төсвийн төсөлд нийт зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 4,810,170.3 мянган төгрөгөөр төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлснийг 45.8 хувиар бууруулж 2,607,316.2 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс цалин хөлс, НДШ-ийн 908,766.64 мянган, томилолт, зочны зардлын 203,668.0 мянган, бараа үйлчилгээний зардлыг 508,129.5 мянган, бусдаар гүйцэтгүүлэх ажил, үйлчилгээний төлбөрийн 488,810.3 мянган, бусад зардлын 93,479.7 мянган төгрөгийг тус тус бууруулж баталсан байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд баталсан төсвийг 200,822.3 мянган төгрөгөөр буюу 1.8 хувиар нэмэгдүүлж нийт зарлага ба зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 2,808,138.7 мянган төгрөг болгон тодотгосон байна. Үүнд цалин хөлс, НДШ-ийг 23,011.1 мянган, эд хогшил, ургал засварын зардлыг 123,605.0 мянган, томилолт, зочны зардлыг 40,000.0 мянган, бараа үйлчилгээний бусад зардлыг 16,545.4 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлсэн бол бусдаар гүйцэтгүүлэх ажил, үйлчилгээний төлбөрийг 30,510.2 мянган, байр ашиглалттай холбоотой зардлыг 2,482.3 мянган төгрөгөөр тус тус бууруулан тодотгосон байна.

Төсвийн гүйцэтгэлээр нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс 2,638,138.7 мянган төгрөгийн санхүүжилтийг, туслах үйл ажиллагааны орлогоос 108,270.3 мянган төгрөгийг, нийт 2,746,409.0 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж, 2,632,657.0 мянган төгрөгийг урсгал үйл ажиллагааны зардалд зарцуулж, 83,636.9 мянган төгрөгийн зарцуулаагүй үлдэгдлийг нийгмийн даатгалын санд, 37,584.9 мянган төгрөгийг ТӨБЗГ-т төвлөрүүлсэн байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
71901	Нийгмийн даатгал	2,808,138.7	2,632,657.0	175,481.7	93.8%
80101	Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	2,361,042.8	2,202,225.2	158,817.5	93.3%
80103	Гэрээгээр гүйцэтгэх ажил, үйлчилгээ	59,930.0	56,790.0	3,140.0	94.8%
80205	Мэдээлэл, сурталчилгааны зардал	61,200.0	60,925.1	274.9	99.6%
80213	Өмгөөлөл, хуулийн зөвлөх үйлчилгээ	1,000.0	237.8	762.2	23.8%
80219	Харуул, хамгаалалтын зардал	39,510.0	38,100.0	1,410.0	96.4%
80224	Зөвлөл, хороо, комиссын гишүүд	143,050.0	133,853.2	9,196.8	93.6%
80802	Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж	76,551.6	74,671.4	1,880.2	97.5%
80813	Хуульд заасан үндэслэлээр алба	11,000.0	11,000.0	-	100%
80820	Бусад тусламж, дэмжлэг	54,854.3	54,854.2	0.1	99.9%

Баталсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Мөн байгууллагын санхүүгийн программын хөгжүүлэлтийг хангуулах, хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллах, туслах үйл ажиллагааны орлогыг үндэслэлтэй төлөвлөж, батлуулах, авлага, өр төлбөрийн үлдэгдлийг барагдуулж ажиллах зэрэг зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг СНАГ-ын ахлах аудитор С.Бат-Эрдэнэ, аудитор А.Баясгалан нар гүйцэтгэж, чанарын хяналтыг аудитын менежер Ч.Болд, газрын захирал, тэргүүлэх аудитор Ц.Наранчимэг нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Үндэсний аудитын газарт 2023 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 01/185 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын дүнгээр сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын дүн 2,864,337.7 мянган төгрөгөөс 1.0 хувиар буюу 28,613.4 мянган төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоо шаардлагатай гэж үзэн 2022 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын дүн 3,150,977.0 мянган төгрөгөөс 1.0 хувиар буюу 31,509.8 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотой хоёр дэд даргыг албан ўргээс нь чөлөөлсөн, суудлын автомашиныг хот дотор ашиглаагүй, ажилтан, албан тушаалтууд гадаад албан томилтоор ажиллаагүй зэрэг төсвийн шууд захирагчтай хамааралтай заалтуудыг мөрдөж, баталсан төсвийн хүрээнд ажилласан байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг

тогоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

НДЕГ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6.4.5-т заасан цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгээс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын 216,062.4 мянган төгрөгийн 1 гүйлгээг хугацаа хоцроож мэдээлсэн, 6.4.8-т заасан төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах 10,447.5 мянган төгрөгийн 6 тушаал, шийдвэрийг хугацаа хоцроож, 8 тушаал, шийдвэрийг мэдээлээгүй байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.3-д "тогоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх;" 6 дугаар зүйлийн 6.4.5, 6.4.8-д заасантай тус тус нийцээгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Шилэн дансны тухай хуулийг хэрэгжүүлж ажиллах, цахим хуудсанд мэдээллийг тогоосон хугацаанд нь тогтмол шуурхай оруулж ажиллах албан шаардлага өгөх.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

НДЕГ нь 2006 оноос санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд Sanhoo программыг ашиглаж байгаад 2022 оноос Green finance программыг нэвтрүүлж, санхүүгийн тайланг бэлтгэсэн боловч, ерөнхий болон мөнгөн гүйлгээний журналын мэдээллүүд бүрэн бус, үндсэн хөрөнгө, бараа материалын дэлгэрэнгүй бүртгэл, орлого, зарлагын журналын дүн зэрэг мэдээллүүд нь алдаатай татагдаж, аудитын явцад санхүүгийн мэдээллийг иж бүрнээр, тодорхой илэрхийлэхгүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д "Аж ахуй нэгж байгууллага бүртгэлийн дараах зарчмыг баримтална, 5.1.4-д "үнэн зөв байх", 18 дугаар зүйлийн 18.1-д "Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ", Сангийн сайдын 2018 оны 47 дугаар тушаалаар баталсан "Нягтлан бодох бүртгэлийн программд тавигдах шаардлага"-ын 1.3-д "журнал, ерөнхий данс, санхүүгийн тайланд тодруулга хийх боломжтой болон бүртгэлийн маягтууд нь стандартын шаардлагыг хангасан байх", 1.10-д "санхүүгийн тайлангийн аудит хийхэд хялбар дөхөмтэй мэдээллийн эх үүсвэрийг иж бүрнээр тодорхой харуулдаг байх", 2.2-д "мэдээлэл иж бүрэн, үнэн зөв байх", 3.7-д "үндсэн хөрөнгө дахин үнэлгээ, элэгдлийн бүртгэл", 3.10-д "биет бус хөрөнгийн бүртгэл" гэж заасантай бүрэн нийцээгүй, "толилуулга" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Санхүүгийн, нягтлан бодох бүртгэлийн программ хангамжийн ашиглалтыг бүрэн нэвтрүүлэх, хөгжүүлэлт хийлгэх, дээрх хууль, тогтоомжийн заалтад бүрэн нийцүүлэх, зөрчлийг дахин гаргахгүй байх зөвлөмж өгөх.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Завсрын аудитаар хэрэгжүүлсэн горим сорилын үр дүнд нийт 654,447.4 мянган төгрөгийн 11 асуудлыг илрүүлж зөвлөмж өгсөн ба жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дахин хянахад 412,221.5 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчлийг залруулсан байна. Биелэлт хангалтгүй 242,226.0 мянган төгрөгийн 3 зөрчлийг тайлант оны буруу илэрхийлэлд оруулсан.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх оны аудитаар өгсөн зөвлөмжийн биелэлтийг нотлох баримттай тулган баталгаажуулахад 93.3 хувийн биелэлттэй байна.

Хүснэгт 3 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт	1	179.0	1	179.0	100.0
Албан шаардлага	3	1,712,957.0	3	1,712,957.0	100.0
Зөвлөмж	5	15,303.7	4	14,589.3	80.0
Нийт дүн	9	1,728,439.7	8	1,727,725.3	93.3

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Аудитын явцад дараагийн аудитаар дараах асуудлыг анхаарах шаардлагатай гэж үзэн. Үүнд:

- ТӨБЗГ-ын шийдвэр хүлээгдэж байгаа шалтгаанаар данснаас хасаагүй эзэмших эрхгүй биетээр оршин байхгүй хөрөнгө бүртгэлтэй байгаа эсэх;
- Тендер шалгаруулалтын журмыг сонгохдоо бараа, ажил үйлчилгээний нийт төсөвт өртгийг үндэслэл болголгүй, нээлттэй тендер шалгаруулалтын журмыг хэрэглэхээс зайлсхийх зорилгоор нийт төсөвт өртгийг хувааж хэд хэдэн шууд худалдан авалт хийсэн бараа, ажил үйлчилгээ байгаа эсэх.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар нийт 136,855.9 мянган төгрөгийн алдааг аудитын явцад запруулж, алдааг давтан гаргахгүй байх зөвлөмж өгсөн. Үүнд:

Дансны бичилт буруу хийсэн 135,245.3 мянган төгрөгийн 3 алдаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн системийн алдаанаас шалтгаалан тооцооллын зөрүү үүссэн 1,610.6 мянган төгрөгийн 1 алдаа гарсан байна.

Аудитаар нийт 184,298.4 мянган төгрөгийн зөрчил илэрснээс, 105,512.7 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 2 албан шаардлага хүргүүлж, 78,785.7 мянган төгрөгийн 2 зөвлөмж өгсөн.

5.1 Албан шаардлага

1. Зардалтай холбоотой асуудал

НДЕГ-ын даргын 2020 оны А/30 дугаар тушаалаар нийт орон тоог 82 байхаар баталсан ба тайлант онд орон тоонд багтаагүй жолооч, үйлчилгээний 10 гэрээт ажилтныг ажиллуулсан байна. Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хүрээнд 3 жолоочийг ажлаас чөлөөлж, 7 үйлчилгээний ажилтныг одоог хүртэл ажиллуулж, дээрх ажилтнуудын цалин, НДШ-д 92,783.0 мянган төгрөг олгосон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.3-д "баталсан цалингийн сан, орон тооны хязгаарт багтаан төсвийн байгууллагын орон тоо, ажиллагчдын цалин хөлсийг тогтоох" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсвийн тухай хуулийг мөрдөж, баталсан орон тооны хязгаарт багтаан ажиллах албан шаардлага өгөх.

2. Зардалтай холбоотой асуудал

НДЕГ нь ажлаас үндэслэлгүйгээр халагдсан нь шүүхийн шийдвэрээр тогтоогдож, ажилгүй байсан хугацааны цалин, НДШ-ийн зардлыг байгууллагын төсвөөс төлснийг буруу шийдвэр гаргасан албан тушаалтнаар нөхөн төлүүлж, төрийг хохиролгүй болгох арга хэмжээг авч ажиллаагүй байна.

Энэ нь Төрийн албаны тухай хуулийн 50 дугаар зүйлийн 50.1-д "Төрийн жинхэнэ албан хаагчийг хууль бусаар төрийн албанаас чөлөөлсөн, түр чөлөөлсөн, халсныг төрийн албаны төв байгууллага, эсхүл шүүх тогтоосон бол төрд учруулсан хохирлыг уг шийдвэрийг гаргасан буруутай албан тушаалтнаар нөхөн төлүүлнэ", Захиргааны ерөнхий хуулийн 103 дугаар зүйлийн 103.1-д "Иргэн, хуулийн этгээдийн хохирлыг барагдуулсны улмаас өөрт учирсан хохирлыг захиргааны байгууллага Иргэний хуулийн 498.5 заасны дагуу гэм буруутай албан тушаалтнаар буцааж төлүүлнэ" гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Шүүхийн шийдвэрээр тогтоогдсон цалин, НДШ-ийн зардлыг буруу шийдвэр гаргасан албан тушаалтнаар нөхөн төлүүлэн төрийг хохиролгүй болгох арга хэмжээ авч ажиллах албан шаардлага өгөх.

5.2 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Орлоготой холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Нийгмийн даатгалын ерөнхий газар нь туслах үйл ажиллагааны орлогоор 2022 онд 170,000.0 мянган төгрөг төвлөрүүлэхээр баталсан бөгөөд туслах үйл ажиллагааны

орлогыг үндэслэлтэй төлөвлөж, хянуулаагүйгээс гүйцэтгэлээр орлого 73,701.2 мянган төгрөгөөр тасарсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.2-д "Бүх шатны төсвийн захирагч төсвийн хэрэгжилтийн талаар дараах үүрэг хүлээнэ: 41.2.1-д "хуулийн дагуу улс, орон нутгийн төсөвт оруулах болон тухайн төсвийн байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлогыг бүрэн төвлөрүүлэх;" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Төсвийн тухай хуулийг мөрдөж, туслах үйл ажиллагааны орлогыг үндэслэлтэй төлөвлөх, зөрчлийг дахин гаргахгүй байх.

2. Авлага, өр төлбөртэй холбоотой асуудал

Илцуулэлт: НДЕГ-ын 2022 оны санхүүгийн тайланда авлага 4,432.5 мянган, өр төлбөр 722.1 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8 "төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Төсвийн тухай хуулийг мөрдөх, авлага, өр төлбөрийн үлдэгдлийг барагдуулах, зөрчлийг дахин гаргахгүй байх.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 9 дүгээр сарын 1-ний өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан	Залруулаагүй				
Санхүүгийн байдлын тайландаа бусад үндсэн хөрөнгийн хуримтлагдсан эзэгдлийг 1,610.6 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасан.	1	1,610.6			1	1,610.6	1	1,610.6			1	1,610.6
Төнөрийн баримт бичиг борлуулсан орлогыг өглөгөөр бүртгэж, санхүүгийн үлдэгдлээр бүртгасэн.	1	875.0			1	875.0	1	875.0			1	875.0
Санхүүгийн үр дүнгийн тайландаа үндсан болон туслах үйл ажиллагааны орлогын 108,270.3 мянган төгрөгийн, нэмээлт санхүүжилтийн 26,100.0 мянган төгрөгийн орлогын гүйлгээний эдийн засгийн ангиллыг данс буруу бүртгэж тайлагнасан.	2	134,370.3			2	134,370.3	2	134,370.3			2	134,370.3
Дүн	4	136,855.9			4	136,855.9	4	136,855.9			4	136,855.9

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Д/д	Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс				
		Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт	Албан шаардлага	Зөвлөмж		
1	2022 оны санхүүгийн тайлангаар 4,432.5 мянган төгрөгийн авлага, 722.1 мянган төгрөгийн өр төлбөрийн үлдэгдлэлтэй байна.	1	5,084.6				1	
2	Туслах үйл ажиллагааны орлогоор 2022 онд 170,000.0 мянган төгрөг төвлөрүүлэхээр баталсан бөгөөд туслах үйл ажиллагааны орлогыг үндэслэлтэй төлөвлөж, хянуулаагүйгээс гүйцэтгэлээр орлого 73,701.2 мянган төгрөгөөр тасарсан байна.	1	73,701.2				1	
3	НДЕГ-ын 2020 оны 03 дугаар сарын 20-ны А/ЗО тушаалаар нийт орон тоог 82 байхаар баталсан байна. Байгууллагын баталсан төсвийн хувваарьт орон тоо, зардлын төсөө батлагдаагүй байхад 10 гэрээт ажилтныг ажиллуулан 92,783.0 мянган төгрөгийн цалин, шимтгэл бодон олгосон байна.	1	92,783.0			1	92,783.0	
4	Ажлаас үндэслэлгүйгээр халагдсан нь Шүүхийн шийдвэрээр тогтоогдж, ажилгүй байсан хугацааны цалин, НДШ-ийн зардлыг байгууллагын төсвөөс төлснийг буруу шийдвэр гаргасан албан тушаалтнаар нехэн төлүүлж төрийг хохиролгүй болгох арга хэмжээг авч ажиллаагүй.	1	12,729.7			1	12,729.7	
Дүн		4	184,298.4			2	105,512.7	ТӨРЛИЙН АУДИТИН БАЙГУУЛАГА 78,785.7

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Д/Д	Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
		Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зэвлөмж	
				Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил									
1	Шилэн дансны нэгдсэн цахим системд 2022 оны жилийн эцсийн байдлаар дараах зөрчил илэрсэн. Үүнд: 1. Шилэн дансны тухай хуулийн 6.4.5-т заасан цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын 216,062.4 мянган төгрөгийн 1 гүйлгээг хугацаа хоцроож мэдээлсэн, 2. Шилэн дансны тухай хуулийн 6.4.8-т заасан төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах 8 тушаал, шийдвэрийг мэдээлээгүй, 10,447.5 мянган төгрөгийн 6 тушаал, шийдвэрийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн байна.	1	226,509.9			1	226,509.9		
2	НДЕГ нь 2006 оноос нягтлан бодох бүртгэлд Sanhui программыг ашиглаж байгаад 2022 оноос эхлэн Green finance программыг нэвтрүүлсэн байна. Гэвч тус программ нь ерөнхий болон мөнгөн гүйлгээний журналыг хөрөүүлахэд харилцагчийн мэдээлэл, харьцсан дансны мэдээллийг харуулдаггүй, бараа материалын орлого, зарлагын журналын дүн дэлгэрэнгүй бүртгэлийн дүнгээс зөрүүтэй, үндсэн хөрөнгийн дэлгэрэнгүй бүртгэлд хөрөнгийн мэдээллийг дутуу илэрхийлэгддэг зэрэг алдаанууд аудитын явцад гарч байна.	1	-					1	-
Дүн		2	226,509.9			1	226,509.9	1	-

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2023 оны 02 дугаар сарын 20 № 29/A0170467
Сনгт-2023/173/на-стя-тиз

Улаанбаатар хот

Г Зөрчил арилгах тухай Г

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын даргын 2020 оны А/30 дугаар тушаалаад нийт орон тоог 82 байхаар баталсан ба тайлант онд орон тоонд багтаагүй жолооч, үйлчилгээний 10 гэрээт ажилтныг ажиллуулсан байна. Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хүрээнд 3 жолоочийг ажлаас чөлөөлж, 7 үйлчилгээний ажилтныг одоог хүртэл ажиллуулж, дээрх ажилтнуудын цалин, нийгмийн даатгалын шимтгэлд 92,782,973.35 төгрөг олгосон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.3-д "батлагдсан цалингийн сан, орон тооны хязгаарт багтаан төсвийн байгууллагын орон тоо, ажиллагчдын цалин хөлсийг тогтоох" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-д "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4.2.1-т заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

- Төсвийн тухай хуулийг мөрдөж, баталсан орон тооны хязгаарт багтаан ажиллах, албан шаардлагын биелэлтийг 2023 оны 9 дүгээр сарын 01-ний өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх;
- Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын даргын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч Ц.Ганцэцэг, Ахлах нягтлан бодогч П. Адъяасүрэн нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:
САНХҮҮ-НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР *Б.Р.* Ц.НАРАНЧИМЭГ

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР

АУДИТОР

Ч.БОЛД
А.Баясгалан

А.БАЯСГАЛАН

Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 1-р хороо, Бага тойруу-3, Засгийн газрын 4 дүгээр байр,
Утас 51-26/230

Z:\Alban Shaardлага\2023\0217\SNAG-37.Docx

0001080090

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2023 оны 02 дугаар сарын 20 № 30/АО/70467
Санкт-2023/173/иа-СТА түз

Улаанбаатар хот

Г Зөрчил арилгах тухай Г

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Нийгмийн даатгалын ерөнхий газар нь ажлаас үндэслэлгүйгээр халагдсан нь шүүхийн шийдвэрээр тогтоогдож, ажилгүй байсан хугацааны цалин, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн 12,729,710.69 төгрөгийн зардлыг байгууллагын төсвөс төлснийг буруу шийдвэр гаргасан албан тушаалтнаар нөхөн төлүүлж, төрийг хохиролгүй болгох арга хэмжээг авч ажиллаагүй байна.

Энэ нь Төрийн албаны тухай хуулийн 50 дугаар зүйлийн 50.1-д "Төрийн жинхэнэ албан хаагчийг хууль бусаар төрийн албанаас чөлөөлсөн, түр чөлөөлсөн, халсныг төрийн албаны төв байгууллага, эсхүл шүүх тогтоосон бол төрд учруулсан хохирлыг уг шийдвэрийг гаргасан буруутай албан тушаалтнаар нөхөн төлүүлнэ", Захиргааны ерөнхий хуулийн 103 дугаар зүйлийн 103.1-д "Иргэн, хуулийн этгээдийн хохирлыг барагдуулсны улмаас өөрт учирсан хохирлыг захиргааны байгууллага Иргэний хуулийн 498.5-д заасны дагуу гэм буруутай албан тушаалтнаар буцааж төлүүлнэ" гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-д "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны A/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4.2.1-т заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь**:

1. Шүүхийн шийдвэрээр тогтоогдсон цалин, НДШ-ийн зардлыг буруу шийдвэр гаргасан албан тушаалтнаар нөхөн төлүүлэн төрийг хохиролгүй болгох арга хэмжээ авч ажиллах, албан шаардлагын биелэлтийг 2023 оны 9 дүгээр сарын 01-ний өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх;
2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын даргын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч Ц.Ганцэцэг, Ахлах нягтлан бодогч П. Адъяасүрэн нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН: САНХҮҮ-НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР АУДИТЫН МЕНЕЖЕР АУДИТОР		ЦНАРАНЧИМЭГ Ч.БОЛД А.БАЯСГАЛАН
---	--	---

Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, I-р хороо, Бага тойруу-3, Засгийн газрын 4 дүгээр байр,
Утас 51-264230

C:\Alban Shaardлага\2023\02\17 SNAG-37.Docx

0001080094

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2023 оны 02 дугаар сарын 20 № 31/A0170467
С НӨГ-2023/173/на-стя-тцз

Улаанбаатар хот

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Нийгмийн даатгалын ерөнхий газар нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6.4.5-д заасан цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын 216,062,400.0 төгрөгийн 1 гүйлгээг хугацаа хоцроож мэдээлсэн, 6.4.8-д заасан төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах 10,447,498.0 төгрөгийн 6 тушаал, шийдвэрийг хугацаа хоцроож, 8 тушаал, шийдвэрийг мэдээлээгүй байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.3-д "тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх" 6 дугаар зүйлийн 6.4.5-д "цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэр", 6.4.8-д "бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэр" гэж заасантай тус тус нийцээгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-д "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны A/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн аж тогтоох журам"-ын 4.2.1-т заасныг үндэслэн **ШААРДАХ** нь:

- Шилэн дансны тухай хуулийг хэрэгжүүлж ажиллах, цахим хуудсанд мэдээллийг тогтоосон хугацаанд нь тогтмол шуурхай оруулж ажиллах, албан шаардлагын биелэлтийг 2023 оны 9 дүгээр сарын 01-ний өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх;
- Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын даргын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч Ц.Ганцэцэг, Ахлах нягтлан бодогч П. Адъяасүрэн нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН: САНХҮҮ-НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР АУДИТЫН МЕНЕЖЕР АУДИТОР	 Ч.НАРАНЧИМЭГ Ч.БОЛД А.БАЯСГАЛАН
---	--

Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 1-р хороо, Бага тойруу-3, Засгийн газрын 4 дүгээр байр,
Утас 51-26/30

Z:\Alban Shaardлага\2023\0217\SNAG-37.Docx

0001080096